

2009. március 12., csütörtök

1. sürgeti a kínai kormányt, hogy tekintse a tibeti nép valódi autonómiájáról szóló 2008. novemberi memorandumot a pozitív, jelentőségteljes tibeti változások felé vezető megbeszélések lényegi alapjának, amely megfelel a Kínai Népköztársaság alkotmányában foglalt alapelveknek és az ország törvényeinek;
2. felszólítja a Tanácsot, hogy állapítsa meg, hogy pontosan mi történt a Kínai Népköztársaság és Őzsentsége a Dalai Láma küldöttei közötti tárgyalásokon;
3. felszólítja a Tanács elnökségét, hogy az Őzsentsége a Dalai Láma indiai száműzetésbe vonulásának 50. évfordulója alkalmából fogadjon el nyilatkozatot, amelyben sürgeti a kínai kormányt, hogy kezdjen konstruktív párbeszédet egy átfogó politikai megállapodás kialakítása érdekében, valamint hogy a tárgyalások során kerüljön szóba a memorandum is;
4. elítél valamennyi erőszakos cselekményt, legyen szó akár a demonstrálók részéről elkövetett cselekményekről, akár a rendfenntartó erők aránytalan beavatkozásáról;
5. felszólítja a kínai kormányt, hogy azonnal és feltétel nélkül bocsássa szabadon azokat, akiket kizárólag azért tartanak fogva, mert békés tiltakozásokon vettek részt, és adjon számot a halottakról vagy eltűntekről, valamint a fogva tartottakról és az ellenük felhozott vádak jellegéről;
6. felkéri a kínai hatóságokat, hogy biztosítsanak bejutást a külföldi média számára Tibetbe, beleértve a Tibeti Autonóm Régió kivül fekvő tibeti területeket, és szüntessék meg a Tibeti Autonóm Régióba történő bejutáshoz szükséges különleges engedélyek rendszerét;
7. sürgeti a kínai hatóságokat, hogy biztosítsanak akadálytalan bejutást Tibetbe az ENSZ emberi jogi szakértői és elismert nemzetközi nem kormányzati szervezetek számára az ottani helyzet kivizsgálása érdekében;
8. sürgeti a Tanács elnökségét, hogy kezdeményezze, hogy az Általános Ügyek Tanácsa tűzze napirendjére a tibeti kérdést annak megvitatása céljából, hogy az Európai Unió miképpen tudná előmozdítani a tibeti kérdés megoldását;
9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Kínai Népköztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, valamint Őzsentségének a Dalai Lámának.

Bissau-Guinea

P6_TA(2009)0143

Az Európai Parlament 2009. március 12-i állásfoglalása Bissau-Guineáról

(2010/C 87 E/37)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EU elnökség 2009. március 2-i, a Bissau-Guineában lezajlott tragikus eseményekről szóló nyilatkozatára,
- tekintettel a 2005. júniusi és júliusi elnökválasztásra, valamint a 2008. november 16-i lezajlott parlamenti választásokra Bissau-Guineában,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a jelenlegi Bissau-guineai politikai válságról szóló 2009. március 3-i nyilatkozatára,

2009. március 12., csütörtök

- tekintettel az Afrikai Unió (AU) bizottságának 2009. március 2-i nyilatkozatára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel 2009. március 2-án, egy nappal azt követően, hogy egy bombatámadásban a hadsereg főparancsnoka, Batista Tagme Na Waié életét vesztette, Joao Bernardo Vieira-t, Bissau-Guinea elnökét rebellis katonák agyonlőtték; mivel a gyilkosságok következtében két rendkívül befolyásos – az elmúlt négy hónapban már több gyilkossági kísérletet túlélte – rivális személyiséget távolítottak el,
- B. mivel a merényletek nem tekinthetőek államcsínynek, és mivel az AU Béke és Biztonsági Tanácsa nem függesztette fel Bissau-Guinea tagságát, ahogy azt a szomszédos Guinea és Mauritánia esetében a tavalyi államcsínyeket követően megtette,
- C. mivel az országgyűlés nemrégiben megválasztott elnöke, Raimundo Pereira, az alkotmányban előírtaknak megfelelően, meghatározott időre, a folyamatban lévő választások lezajlásáig tett elnöki esküt; mivel Raimundo Pereira a nemzetközi közösséghez fordult segítségért az ország helyzetének stabilizálása érdekében,
- D. mivel Bissau-Guineában a több évtizede tartó politikai instabilitás mély válságba vezette az országot, melynek következtében nem lehet hozzájutni ivóvízhez, egészségügyi ellátáshoz és oktatáshoz, valamint számos minisztériumban a köztisztviselőknek több hónapos bérhátralékuk keletkezett, és mivel az ország egy azon kevés államok közül, amely az Egyesült Nemzetek (ENSZ) Béketeremtő Bizottságának napirendjén szerepel, amelynek célja a szegény országok megsegítése az újbóli háború és káosz elkerülésére; mivel a gyilkosságokra egy olyan időszakban került sor, amikor az EU és a nemzetközi erők egy demokratikus és stabil Bissau-Guinea felépítése irányában fokozottan elkötelezték magukat,
- E. mivel 2008 júniusa óta a Bissau-guineai biztonsági ágazat reformjára irányuló EU-misszió (SSR) révén az EU tanácsadóként és támogatóként lép fel a biztonsági ágazat Bissau-Guineában zajló reformjában,
- F. mivel a 2008 novemberében lezajlott parlamenti választások fontos próbatétel volt Bissau-Guinea számára, ahol a demokratikus átmenetnek friss lendületre volt szüksége; mivel a választásokat mind az állampolgárok, mind a nemzetközi megfigyelők – főként az EU választási megfigyelő küldöttsége – nagyra értékelték, és ez megalapozta az ország béketeremtésre irányuló erőfeszítéseinek nyújtott fokozott ENSZ-támogatást, mivel a választási időszak során a hadsereg nem vett részt a választási folyamatban, és békés körülmények biztosítására adott garanciát,
- G. mivel e gyilkosságok valószínűleg a régi rivális erőkből, a megosztott etnikumokból valamint a hadseregben uralkodó instabilitásból eredő politikai feszültséggel és az országban folyamatosan meglévő kábítószer-csempészet érdekeltségi köreivel állhatnak kapcsolatban, mindez egy rendkívül összetett és veszélyes hátteret eredményez, amely folyamatosan aláássa az ország regenerálódó képességét,
- H. mivel Bissau-Guineának a kábítószer-csempészet problémájával kell szembenéznie, mert Dél-Amerika és Európa között a kábítószer-csempészet egyik legfőbb tranzitországává vált, és mivel a kábítószer-csempészet az ország politikai stabilitását súlyosan veszélyezteti,
- I. mivel a régióba irányuló és az azt átszövő kábítószer-csempészet egyre nyilvánvalóbb, ezáltal világossá válik, hogy ez egész Nyugat-Afrika számára a legfőbb veszélyforrássá vált, valamint rendkívüli veszéllyel jár az Európai Unió számára is, mivel az a szomszédos régiókat sújtja,
1. határozottan elítéli Joao Bernardo Vieira, Bissau-Guinea elnökének és Tagme Na Waie, a hadsereg főparancsnokának meggyilkolását;
  2. őszinte részvétét fejezi ki a néhai Joao Bernardo Vieira elnök és Tagme Na Waie tábornok családjának, valamint az egész Bissau-guineai népnek;

2009. március 12., csütörtök

3. sürgeti a Bissau-guineai hatóságokat e bűntények alapos kivizsgálására, valamint arra, hogy a felelősöket állítsák bíróság elé, és felhívja a nemzetközi közösséget, hogy e cél elérése érdekében legyenek kellő befolyással és nyújtsanak megfelelő segítséget, hangsúlyozza, hogy Ansumane Mané és Verissimo Correia Seabra tábornokok 2000-ben és 2004-ben történt meggyilkolásának körülményei még mindig nem tisztázódtak, és egyik esetben sem sikerült a gyilkosokat megtalálni, sem megvádolni vagy beperelni; rámutat, hogy a büntetlenség nem megoldás;
4. üdvözli a hadsereg azon ígéretét, hogy tiszteletben fogják tartani Bissau-Guinea alkotmányát, és sürgeti az ország alkotmányos rendjének szigorú tiszteletben tartását;
5. valamennyi felet sürgeti, hogy nézeteltéréseiket a Bissau-guineai intézményi keretek között politikai és békés eszközökkel oldják meg, valamint ellenez minden, a kormányváltásra irányuló nem alkotmányos eszközt felhasználó kísérletet;
6. reméli, hogy az elnökválasztásra 60 napon belül, az alkotmányban meghatározottak szerint sor fog kerülni, és felhívja a tagállamokat és a nemzetközi közösséget, hogy biztosítsák, hogy Bissau-Guinea megkapja a hiteles választások lebonyolításához szükséges pénzügyi és technikai támogatást;
7. hangsúlyozza, hogy fennáll annak a veszélye, hogy Bissau-Guinea továbbra is instabil marad, és képtelen lesz a burjánzó korrupcióval megküzdeni, illetve arra, hogy változtasson a kábítószer-csempészet egyik legfontosabb tranzitországaként számon tartott helyzetén mindaddig, amíg intézményi felépítése gyenge marad;
8. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot, a tagállamokat, az Egyesült Nemzetek Szervezetét, az AU-t, a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közösségét (ECOWAS), a portugál nyelvű országok közösségét (CPLP) és a nemzetközi közösség más tagjait, hogy kövessék figyelemmel a Bissau-guineai fejleményeket, segítsék az ország alkotmányos rendjének megőrzését és továbbra is támogassák a béke megteremtésére irányuló erőfeszítéseket;
9. az országban található különböző politikai frakciók között azonnali tárgyalások megkezdésére szólít fel egy valamennyi fél által elfogadható program létrehozása érdekében, amely kiterjed a biztonsági ágazat reformjának felgyorsítására, a választási törvény felülvizsgálatára, a közigazgatás reformjára, a korrupció ellenes intézkedések meghozatalára, a makrogazdaság stabilizálására és a nemzeti megbékélésről a civil társadalommal folytatott konzultációra;
10. üdvözli az ECOWAS 2009. március 3-án hozott határozatát, hogy nigériai, Burkina Fasó-i, zöld-foki-szigeteki, gambiai és szenegáli miniszterekből, illetve az ECOWAS elnökéből álló miniszteri küldöttséget küldjenek Bissau-Guineába, továbbá üdvözli az ugyancsak március 3-án a CPLP által hozott hasonló határozatot, hogy a portugál külügyminiszter vezetésével politikai küldöttséget indítsanak Bissau-Guineába a politikai szereplők közötti bizalom helyreállítására irányuló erőfeszítés érdekében valamennyi érdekelt fél, a biztonsági erők és a civil társadalom bevonásával, hogy az országban visszaállítsák a szabályszerű alkotmányos rendet;
11. növekvő aggodalommal hívja fel a figyelmet azon veszélyre, hogy a kábítószeres olyan távoli országokból érkeznek, mint Kolumbia és Afganisztán, valamint arra, hogy az embercsempészet lelassítja a béke Bissau-Guineában történő megszilárdítását és felboríthatja a nyugat-afrikai régió stabilitását, és felhívja az Egyesült Nemzetek ügynökségeit, hogy e kihívás kezelésére az ECOWAS megfelelő támogatásával dolgozzanak ki regionális cselekvési tervet;
12. felszólítja az Egyesült Nemzetek Béketeremtő Bizottságát, hogy továbbra is segítsék az ígért (pénzügyi és technikai) támogatásokhoz való gördülékeny hozzájutást, főként a biztonsági ágazat, a közigazgatási reformok és a kábítószer-csempészet elleni harc számára;
13. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a Bissau-guineai biztonsági ágazat reformjára irányuló EU-misszió (SSR) révén az EU tanácsadóként és támogatóként továbbra is lépjen fel a biztonsági ágazat Bissau-Guineában zajló reformjában, és tegyen jelentést az elért haladásról;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, az ENSZ és az ECOWAS főtítkárnak, az AU intézményeinek, az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésének, a CPLP titkárságának, valamint Bissau-Guinea kormányának és parlamentjének.